

**АКСИОЛОГИЯ И ПРАКСИОЛОГИЯ НА ИНФОРМАЦИОННО-ТЕХНОЛОГИЧЕН  
МОДЕЛ НА ОБРАЗОВАТЕЛНИЯ ПРОЦЕС В УНИБИТ,  
ГЕНЕРИРАЩ СПРАВОЧНО-ЕНЦИКЛОПЕДИЧНИ ХИПЕРТЕКСТОВИ РЕСУРСИ:  
Изоморфия и конвергенция на когнитивни канали  
(е-библиотеки – периодично издание – учебна монографична литература)**

**Александра Куманова, Венцислав Велев, Николай Василев**  
*Университет по библиотекознание и информационни технологии*

**Резюме:** Когнитивното целеполагане в учебно-педагогическата дейност в условията на културно-информационната цивилизация на XXI в. е в основата на трансформатизма на УниБИТ в Университет – методологичен център на информатизацията с широк международен резонанс, и то е и лоно за структурирането на **информационно-технологичен модел на образователния процес във вуза**, базиран от кардиналата „Учене чрез правене” – *Learning by Doing* (John Dewey – Стоян Денчев). Моделът е **проичен** – с изоморфна и конвергентна на онтологията му платформа, обезпечаваща университетите, библиотеките, музеите, галериите с хипертекстови ресурси, фундиращи универсални справочно-енциклопедични платформи в метасистемно единство – бази от данни, е-библиотеки и библиографски указатели, изграждани с участието на студентите и докторантите на УниБИТ (които с колегите си от чужбина по линия на СНО при Университета от 2005 г. са автори на 4875 публ.). Аксиологията и праксиологията са в **перспективен** (33 е-библиотеки на СНО при УниБИТ: 2005- ), **текущ** (20 т. „Тр. на СНО при УниБИТ”: 2008- ) и **ретроспективен** (37 кн. на сер. „Факлоносци” на Акад. издателство „За буквите – О писменехъ”: 2010- ) **канали за информационен трансфер на 50 езика.**

**Ключови думи:** *перспективен – текущ – ретроспективен модел на УниБИТ за хипертекстово информационно моделиране*

*Посвещава се на отбелязвания през 2025 г. славен 75-годишен юбилей на УниБИТ*

## **ВЪВЕДЕНИЕ**

Действащото в Университета по библиотекознание и информационни технологии (УниБИТ) от 2005 г. Студентско научно общество (СНО) и неговият Научноизследователски център за стимулиране на студентската академична активност (НИЦССАА) към 2025 г. разполагат със справочно-информационен свод от **100 метасистемни блока от 33 е-библиотеки (2005- ); 20 тома на библиографското и историографско периодично издание „Трудове на СНО при УниБИТ” (2008- ); 37 тома на справочно-енциклопедичната серия от издания на учебна литература „Факлоносци” (2010- ); 10 визуализиращи описваната продукция системни модула.**

Тази ментална, учебно-педагогическа и издателска когнитивна архитектура е плод от работата на: 20 ежегодни форума на СНО при УниБИТ (2005- ) с 4963 доклада на студенти, докторанти и преподаватели – от страната и зад граница; 20 кумулации TABULA GRATULATORUM на 4875 публикации на студенти, докторанти, преподаватели – и от УниБИТ, и от други вузове – и от страната, и от чужбина; 1154 определения на културологичните феномени на когнитивното информационно моделиране, дадени от 927 участника на 20-те форума на СНО при УниБИТ (информация, личност, ценности, свобода, истина, знание, наука, творчество, памет, цивилизация, избор, комуникация, образование, идея, просветление, милосърдие, мъдрост, хуманизъм, красота).

**Целта** на предприетото когнитивното хипермоделиране е комплексна: генерирането с участието на студентите на Университета на троичен *Библиографски – Историографски – Енциклопедичен модел на хипертекстов ресурс* за целите на комплексното осигуряване на учебния и извънаудиторния образователен процес за стимулиране на студентската академична активност в УниБИТ. Подобен педагогически възпитателен високо хуманен акт, насочен към формирането на холистично дедуктивно системно мислене в средата на студентството, от което произтича

очакваното мотивирано научно гражданско действие на всеки от индивидите, включва тези индивиди естествено и закономерно в подобен когнитивен интерактивен процес.

Методологията на гещалта на генерираните по троичния когнитивен модел същински справочни учебни издания е насочена към разкриването на триединството на хипертекстовия модел *Библиография – Историография – Енциклопедия*, предназначен едновременно и за:

1. построяване на всестранна научна картина на света – с акцент върху хуманитаристиката (несправедливо отсъстваща от класификационните представи на изследователите в Централна и Източна Европа през втората половина на XX в.), в която плурализъмът е свойство на многогласието в професионалните общества на XXI в.;

2. осъществяване чрез хипертекстовете на отделни фактографични картини на връзки между нещата (по теми, предмети, имена), което разкрива рудиментите на троичния модел като надеждни интелектуални спътници, които, изучавани, развивани и прилагани, стават инструменти за ментално преосмисляне на битието и съзнанието, за моделиране на цели сфери на познанието и практиката.

Стоящата в центъра на внимание на тази продукция нравствена знаниева светлина на творци на науката – създатели на хипертекстове – има огромно възпитателно морално значение за генерацията студенти, която преминава през **когнитивните лаборатории на УниБИТ, демиурзи на които са тези студенти**, защото тя формира в неопитите умения – да боравят с интелектуални множества, изградени като системно ментално диалектическо и интерактивно цяло.

### МЕТОДОЛОГИЯ НА ИЗСЛЕДВАНЕТО

Структурирането с помощта на студентите на **взаимно отразяващи се един в друг вторично-документални историографски и енциклопедични макрокогнитологични канали на информация** – най-бялото петно на картата отечествената ни литература – и в типографските, и във виртуалните ѝ изразения, – е методологичното *intentio* на настоящото изложение, което е резюме и квинтесенция на научната продукция на СНО при УниБИТ и неговия НИЦССАА за 20 години в **три потока**: 1) **перспективен** – в поддържането на сайта на СНО при УниБИТ (който от 2005 г. е структурна част от сайта на УниБИТ) на 33 *e*-библиотеки, разработени по ключови проблеми на информатизацията, включващи систематизирана библиографска, историографска и енциклопедична информация на 50 езика; 2) **текущ** – в моделирането на ежегодника на СНО при УниБИТ с редовен информационен интервал и редовна периодичност с научни публикации на студентите и докторантите на Университета, както и на участващите от страната от други вузове и от чужбина на тези форуми наши академични партньори – „Трудове на СНО при УниБИТ” – към 2025 г.: тт. I-XX; 3) **ретроспективен** – в модулирането на 37 тома учебна литература, предназначена и за библиотеките, университетите, архивите, музеите, галериите на академичната *библиографска, историографска и енциклопедична серия от хипертекстове* „Факлоносци” на Академичното издателство на Университета „За буквите – О писменехъ”.

**Изоморфията** (*гр.*: ἴσος – равен, еднакъв, подобен и *др.-гр.*: μορφή – форма) е свойството на системните елементи да се заместват един с друг в структурата на тяхната метасистема.

**Конвергентният** (*лат.*: *convergens* – сходство) модел на информационните ресурси на СНО при УниБИТ може да бъде представен във вид на взаимно препокриващи се и отразяващи се един в друг разрези на информационно моделиране. Кадастралната структура на разработваните с усилията на студентите и в тясно сътрудничество с водещине специалисти на информатизацията ресурси – не само от: УниБИТ, но и от: Националната библиотека „Св. Св. Кирил и Методий” – НБКМ, Централната библиотека на Българската академия на науките – ЦБ БАН, Софийския университет „Св. Климент Охридски” – СУ, е по същество **когнитивно райониране на науката** – перспективно, текущо, ретроспективно. Това справочно-информационно картографиране е библиографски и историографски базирано енциклопедично движение, което разполага с експертизата на учени от 4 континента и 23 държави на света: *Австрия, Алжир, България, Ватикана, Великобритания, Германия, Грузия, Гърция, Израел, Индия, Иран, Италия, Казахстан, Канада, Китай, Молдова, Полша, Русия, Саудитска Арабия, Съединени американски щати, Турция, Украйна, Франция* – научни редактори и рецензенти на научната продукция на СНО при УниБИТ.

**Актуалността** на представяната методология е в потенциала ѝ да е първопроходна в изкуството на осмисляне, формиране и боравене с **хипертекст** (*гр.*: hyper – свръх; *лат.*: hypertext) – главен и върхов вид на информационно моделиране на документалната информация в XXI в., за който особено остро стои необходимостта от третиране и озвучаване на практически опит в съвременната постнекласическа парадигма на познанието по целия троичен диапазон: *Библиографски – Историографски – Енциклопедичен дискурс*. Главна особеност на такъв текст са неговите **хиперпрепратки**, по които от един аспект, една тема, един проблем е възможно безпрепятствено преминаване към друг аспект, друга тема, друг проблем, в резултат на което се изгражда системна научна картина за съответния аспект / тема / проблем. Класически – традиционни образци на хипертекстове са книгите на книгите: *Св. Писания – Св. Авеста, Св. Упанишади, Св. Библия, Св. Коран*. В самите Св. текстове хиперпрепратките са *скрити* – необходимо е интелектуално усилие и време, за да се открие *къде още* е казано за едно или друго, и богословието посочва тези връзки в различни ризомно-ретикуларни построения. В научните *библиографски – историографски – енциклопедични* трудове хиперпрепратките на познанието са направени – като компас – за справочно-информационни цели от виртуозни учени – *библиографи – историографи енциклопедисти* – пионери, по следите на които поколения изследователи разкриват страните на познанието в качеството му на **клъстер** – *букв.*: грозд (*англ.*: cluster) – **хиперструктура – макроструктура**, на която се посочват не само частите, но и **цялостния ѝ план – гешалтплана** – на построение. При това именно по трите справочно-информационни кардинали – *Библиографски – Историографски – Енциклопедичен дискурс* – най-уплътнената в когнитивно отношение справочна литература – се наблюдават проявите на системологичния дух на културата на съответната страна, генерирала подобни хипертекстове. Съвременен – *е-образец* на хипертекст – е интернет, в който е възможно с едно кликване – по *правилно* формулиран въпрос – да се установи по ключови думи когнитивното ветрило от разработените в информационно-търсещата му система препратки във вид на линкове.

СНО и НИЦССА при УниБИТ имат натрупан уникален и траен опит в моделирането на хипертекстове с участието на студентите на вуза, апробирани като научно-приложен академичен фокус на внимание в работата на ежегодните Студентски научни конференции на Университета с национална тежест и международно участие – Ден на Отворените врати на вуза – към 2025 г. 20 издания. Генерирането на троичен *Библиографски – Историографски – Енциклопедичен модел на хипертекст* за целите на комплексното осигуряване на учебния и извънаудиторния образователен процес за стимулиране на студентската академична в УниБИТ е с огромна не само когнитивна, но и с възпитателна тежест в посока на **формиране на холистично системно мислене на студентите и произтичащите от него реактиви, характеризиращи прояви на научно гражданско действие – участие в научни форуми и публикуване на резултатите от провежданите проучвания.**

## РЕЗУЛТАТИ

**33 е-библиотеки (2005- ) на СНО при УниБИТ – лоно на перспективен когнитивен канал (Е-библиотеки, 2005- )**

Комплексът от виртуалните библиотеки, създавани с участието на студентите, е посветен на **универсалния когнитивен справочно-информационен енциклопедичен клъстер в областта на хуманитарното познание** <<http://www.sno.unibit.bg>>: 1. *ANTHOLOGICA* (по българската изящна словесност), 2. *ARYANICA* (по култа към светлината – знанието), 3. *AUTOBIOBIBLIOGRAPHICA* (по вторично-документалните персоналии : *проф. А. Куманова, проф. М. Куманов*), 4. *BALANICA* (по личността и делото на *акад. Александър Теодоров-Балан*), 5. *BULGARICA* (по *личността и делото на акад. Никола Михов*), 6. *CHEKHOVIANA* (по личността и делото на *Антон Павлович Чехов*), 7. *CIVILIANA* (по гражданското кредо на твореца : *проф. М. Куманов*), 8. *CLIO* (по Съединението на Източна Румелия с Княжество България и Сръбско-българската война 1885 г.), 9. *COGNITOLIGICA* (по пътищата на формиране на знанието), 10. *COMMENTATORICA* (по анотациите, рецензиите, рефератите, отзивите, коментарите на изследваната и библиографираната от студентите на УниБИТ научна продукция), 11. *DECAMERONICA* (по личността и делото на *Джовани Бокачо* –

проблеми на пандемията), 12. *ECOVIANA* (по биобиблиографиране на проф. У. Еко), 13. *ENCYCLOPAEDICA* (по енциклопедиите на планетата), 14. *ERUDITICA* (по е-ресурсите на Студенското научно общество при УниБИТ – гецалтплан), 15. *ETYMOLOGICA* (по терминологията по библиотечно-информационна дейност), 16. *EVRISTIANA* (по откритията на човечеството), 17. *GLORICA* (по апология на знанието), 18. *GRATULATORICA* (по апология на знанието и на Университета по библиотекознание и информационни технологии), 19. *HOFFMANNIANA* (по Ернст Теодор Амадей Хофман), 20. *HUMANITARIANA* (по концепциите за човека в хуманитарното знание), 21. *LEVSKI* (по личността и делото на Васил Левски), 22. *NESTINARIANA* (по култа към светлината, пресемантизиран в нестинарския реликт), 23. *ORTHODOXY* (по Православието), 24. *PAISIADA* (по декодиране на „История славяноболгарская ...” на Св. о. Паисий Хилендарски), 25. *PATRIARCHICA* (по декодиране на житията на Св. Патриарх Евтимий Търновски), 26. *PEDAGOGIA* (по педагогическата работа с глухонемите деца), 27. *PRAXIOLOGY* (по методика на научните изследвания – методът на информационната решетка „Кълбото на Ариадна”), 28. *PSYCHOLOGICA* (по концепциите за психологията на човека), 29. *PUSHKINIANA* (по личността и делото на Александър Сергеевич Пушкин), 30. *RAKOVSKI* (по личността и делото на Георги С. Раковски), 31. *UNIVERSALICA* (по световна универсална библиография : проф. Тодор Боров – „Пътя към книгите”), 32. *VISUALICA* (по емблематизацията на тт. I-XVIII на „Тр. на СНО при УниБИТ”, поредните кн. I-XXXVII на сер. „Факлоносци” и 33 е-библиотеки на СНО при УниБИТ), 33. *ZLATARICA* (по личността и делото на проф. Васил Златарски – библиографиране и историографиране на езика на оригинала на публикациите в неговото творчество и в литературата за него по: дипломния труд на М. Куманов: Проф. Васил Златарски като историк на Първата българска държава. София, 1965).

Наблюдаваните на е-страницата на СНО при УниБИТ 33 е-библиотеки на формацията са въведени и актуализирани към 1.01.2025 г. във вид на интерактивни е-информационни ресурси, в които е включена литература на **50 езика**: **Азербайджански** 5, 7, 13 ; **Английски** 2-4, 7, 9-28, 30-33 ; **Арабски** 3, 6, 7, 13, 14, 22, 31, 33 ; **Арменски** 7, 13, 22 ; **Асирийски** 13, 22 ; **Беларуски** 13, 22 ; **Български** 1-33 ; **Виетнамски** 7, 13 ; **Глаголица** 4, 7, 13 ; **Гръцки** 3-5, 7, 13, 14, 22, 23, 31-33 ; **Датски** 3, 5, 7, 13, 14, 33 ; **Иврит** 7, 13 ; **Идиш** 7, 13 ; **Испански** 3, 7, 13, 14, 22, 31 ; **Италиански** 3-5, 7, 9-4, 22, 23, 31, 33 ; **Казахски** 7, 13 ; **Кирилица** 4, 7, 13 ; **Китайски** 7, 13 ; **Корейски** 3, 13 ; **Латински** 3-5, 7, 13, 14, 22, 31, 33 ; **Лужишки** 4, 7, 13 ; **Македонски** 13 ; **Немски** 3-5, 7, 9-14, 17, 19, 22, 23, 31-33 ; **Норвежки** 7, 13 ; **Пехлеви** 13, 22 ; **Полски** 3-5, 7, 13, 14, 17, 22, 23, 31-33 ; **Португалски** 3, 5, 7, 13, 14, 31 ; **Румънски** 3-5, 7, 13, 14, 22, 31 ; **Руски** 2-18, 20, 22, 23, 27, 28-33 ; **Санскритски** 3, 7, 13, 14, 22, 31 ; **Словашки** 4-7, 13 ; **Словенски** 3-4, 7, 13, 14, 31, 33 ; **Сръбски** 4, 7, 13, 22, 223, 31, 33 ; **Старобългарски (църковнославянски)** 4, 13, 33 ; **Старогръцки (елински)** 4, 5, 13, 22, 33 ; **Старославянски** 4, 7, 13, 33 ; **Сърбохърватски** 4, 13, 33 ; **Тайски (тайландски)** 7, 13 ; **Тохарски** 7, 13 ; **Турски** 3, 7, 10, 13, 14, 17, 31 ; **Удмуртски** 7, 13 ; **Украински** 3, 4, 7, 13, 14, 17, 22, 23, 31 ; **Унгарски** 5, 13 ; **Фарси** 3, 7, 14, 14, 22, 31 ; **Френски** 3, 4, 5, 7, 9-14, 17, 19, 22, 23, 31-33 ; **Хинди** 13 ; **Хърватски** 4, 7, 13, 23 ; **Чешки** 3-5, 7, 13, 14, 23, 30 ; **Шведски** 3, 7, 13, 14, 31 ; **Японски** 3, 7, 13, 14, 31.

**20 тома (Т.) на библиографското и историографско периодично издание „Трудове на СНО при УниБИТ” (2008- ) – текущо** трасе на справочно-информационно моделиране (Трудове, 2008- )

Метабиблиографоведската платформа на „Тр. на СНО при УниБИТ” се заключава в осъзнаването от страна на съставителите на поредицата на характера ѝ – на *текущост* – в *триединството* от моделираните от СНО при УниБИТ хиперинформационни библиографски – историографски – справочно-енциклопедични канали на универсалната хуманитарна информатизация. Изоморфно този *текущ* канал на универсалната синергетична информатизация от 20 поредни тома (към 2025 г.) библиографоведски се отразява в два други: *перспективен* – в 33 е-библиотеки и *ретроспективен* – в 37 тома монографична библиографска, историографска и справочно-енциклопедична литература на сер. „Факлоносци” на Академичното издателство „За буквите – О писменехъ”).

Извън Академичния състав на УниБИТ в създаването на *триединството* на генерираните от СНО при УниБИТ информационни канали (*текущ – ретроспективен – перспективен*) действат учени от 4 континента и 23 държави на света (вж: по-горе) – научни редактори и рецензенти на представяната научната продукция. Но главното в тази съвременна *комплексна хипернавигация на универсалната хуманитарна информатизация* е гешалтът на продукцията – клъстерът: *библиотечно дело-библиотекознание-библиография-библиографознание-книгознание-полиграфия-архивистика-палеография-документалистика-информатика-информационни технологии* – под отг. ред. С. Денчев; глав. ред. А. Куманова; обща и ез. ред.: Николай Василев (УниБИТ); науч. ред.: Милен Куманов (Инст. за ист. изследв. при БАН), Красимира Александрова (УниБИТ, НБКМ), Никола Казански (ЦБ на БАН), Силвия Филипова (НБКМ), Десислава Костадинова (Инст. за ист. изследв. при БАН); библиогр. ред.: Марияна Максимова (НБКМ, Стол. библ. – София), Д. Ралева (Инст. за лит. при БАН); техн. ред. В. Велев (УниБИТ)...

„Трудовете на СНО при УниБИТ“ са със собствен научен форум – ежегодните научни конференции на формацията с национално значение и международно участие (I-XX към 2025 г.). Едновременно с това периодичното издание е и трибуна на формиране на нова генерация от изследователи – студентите и докторантите, опериращи с клъстера на информатизацията *библиотечно дело-библиотекознание-библиография-библиографознание-книгознание-полиграфия-архивистика-палеография-документалистика-информатика-информационни технологии*: Т. 1-5: СВУБИТ (София, 2008-2010); Т. I. I-III Студ. науч. конф. (СНК) – 2008; Т. II. I-IV СНК : Избр. публ. – 2008; Т. III. I-IV СНК: *The English–Russian–Bulgarian dictionary of library and information terminology* = *Русско-болгаро-английский словарь по библиотечной и информационной деятельности* = *Българо-англо-руски речник по библиотечна и информационна дейност* – 2009 (2010); Т. IV. IV СНК – 2009; Т. V. V СНК – 2010.

Още имащият програмна роля за поредицата и публикуван в нея „*The English–Russian–Bulgarian dictionary of library and information terminology* = *Русско-болгаро-английский словарь по библиотечной и информационной деятельности* = *Българо-англо-руски речник по библиотечна и информационна дейност*“ – 2009 (2010) (Ново е-изд. – 2017) – дело на знаковата среща на *Руската, Англо-американската и Българската библиотечно-библиографски библиографоведски школи*, осъществена под сводовите на УниБИТ (тогава: СВУБИТ), в универсалната хуманитарна информатизация дава когнитивен библиографоведски: библиографски – историографски – енциклопедичен модел на библиотечно-информационната сфера от *новото* парадигмално поколение. Ново това поколение е по отношение на поколението библиографи, създалото „Годишника на Българския библиографски институт“ (Т. 1: 1945-1946 – Т. 9: 1962. 1948-1963), което „Тр. на СНО при УниБИТ“ имат за свой образец. Чрез клъстера на информатизацията *библиотечно дело-библиотекознание-библиография-библиографознание-книгознание-полиграфия-архивистика-палеография-документалистика-информатика-информационни технологии* са навигирани и следващите томове на „Тр. на СНО при УниБИТ“: Т. 6- : УниБИТ (София, 2011- ): Т. VI. VI СНК – 2011; Т. VII. VII СНК – 2012; Т. VIII. VIII СНК – 2013; Т. IX. IX СНК – 2014; Т. X. X Юбилейна СНК – 2015; Т. XI. XI СНК 2016; Т. XII. XII СНК – 2017; Т. XIII. XIII СНК – 2018; Т. XIV. XIV СНК – 2019; Т. XV. XV Юбилейна СНК – 2020; Т. XVI. XVI СНК – 2021; Т. XVII. XVII СНК – 2022; Т. XVIII. XVIII СНК – 2023; Т. XIX. XIX СНК – 2024; Т. XX. XX Юбил. СНК – 2025...

„Тр. на СНО при УниБИТ“ съдържат: *Tabula gratulatorum*: Систематиз. хронолог.-азб. библиогр. списък – база на членовете на СНО при УниБИТ (2005- ): **4875 номерирани заглавия на публикации на студенти и докторанти у нас и в чужбина, направени по линия на форумите**; Сводни показатели: именен; ... на рецензираните книги и изследваните институции; ... на системно проучваните е-сайтове; ... на ключовите думи (от Т. IV); ... на таблиците (от Т. VII за Т. I-VII); ... на схемите (от Т. VII за Т. I-VII); ... на илюстрациите (от Т. VIII всички показатели се публикуват на е-страницата на СНО при УниБИТ); [Анотирано] съдържание на бълг., рус., англ. ез.

Периодичното издание отразява ежегодните СНК на СНО в три секции, съответстващи на архитектурата на учебно-педагогическия и научноизследователския процес във вуза: I. Библиотекознание, библиография, книгознание; II. Информационни технологии; III. Културно-

историческо наследство. Акцентирано е върху рецензирането на различни видове научна, справочно-енциклопедична и монографична литература. Включват се и сценариите на академичните сцени от интеракцията на УниБИТ „Бяла светлина“, предшестваша същинската научна част на форумите, семантично посветени на информационния код на българската култура и литература като част от световния културно-исторически процес.

**37 тома учебна литература, предназначена и за библиотеките, университетите, архивите, музеите, галериите на академичната библиографска, историографска и енциклопедична серия от хипертекстове „Факлоносци“ (Ф) на Академичното издателство на Университета „За буквите – О писменехъ“ – ретроспективна когнитивна магистрала (Факлоносци, 2010- )**

Сводът от издания на серията е конфигуриран от **фаха** (нем.: **Fach** – букв.: отрязък /от цялото/: 1) **отрасъл, област** /от науката и изкуството/, **специалност**; 2) **учебна дисциплина... Fach literatur – специална литература**) на универсалната хуманитаристика. Това е съществено, защото е добре известно, че на *границата на XIX-XX в.* с **проблемите на класификациите на знанието** се занимават почти изключително **биолозите**, а с **проблемите на типизацията – литературоведите и изкуствоведите**. *Тогав*а тези проблеми изследователите си представят като практически несвързани – подобно на това, както виждат изолирано, на емпирично равнище на разглеждане, и **биологията с литературознанието и изкуствознанието**. *От към средата на XX в.* ситуацията коренно се променя и *през XXI в.* действа **когнитологична доминанта на познанието от ново поколение**: разработките на **проблемите на класификацията и типизацията на знанието** се преместват в полето на **лингвистиката**, образувайки единен **универсален методологичен възел** със: **семиотиката, структурализма и системния подход**, и стават **свързващо звено** между **биологията**, от една страна, и **литературознанието и изкуствознанието**, от друга страна, защото светът е **единство** от различни сфери и равнища на многообразието на реалността и съзнанието. *Тогав*а към **проблемите на класификацията и типизацията на знанието** пристъпва и **археологията**, която, в резултат на т.н. „**революция в археологията**“, се превръща в център на най-остро обсъждане на посочените проблеми.

Именно *от тук* тръгва и *по-нататъшното и триумфиращо днес в науката* разширяване на спектъра на отбелязаните **универсални знаниеви методологични тенденции на XX-XXI в.**, обхващащи **интердисциплинарно пограничните и дъщерните науки**, в руслата на които се наблюдава повишен интерес към опита, натрупан от тези науки, които изучават **проблемите на систематизацията**: към **философията**, изначално занимаваща се с тях, а също – и към **логиката, антропологията и психологията** – по силата на своите **предмети – Fach на познанието!** – към науките, които се намират в **пресичащите се полета** на **биологията и обществознанието**, образуващи менталния комплекс на **хуманитарно-научното знание**, което се явява **универсално и философски натоварено**.

През *втората половина XX в.* в страните от Централна и Източна Европа, а в Русия (СССР) – още от 1917 г. **хуманитарно-научното знание** изчезва от фокуса на общественото внимание. Това става възможно, защото в тези страни господства – по законите на наложената тоталитарна идеология в обществения живот, както и в нейните знаниеви архитектури, които се отразяват особено и в архитектурата от *периодичните и монографичните издания*, – крайният **агресивен материалистичен монизъм**, изключващ от полезрението си **философските основи**, които той *не може онтологично* да постигне – породените от **идеалистичната философия**. Това е механизмът, чрез който от когнитивното поле в тези страни в *посочения период* изчезва **диалектиката** не само от действието на **идеалистичната съставяща на философията**, но и – на самото **универсално философско начало** – демиургът на **методологично натоварващия комплекс на познанието**, пораждащ **хуманитарното знание**. Когато в познанието – и в изданията, и в проч. феномени, както и в анализите на **периодичния печат** и в **учебната монографична литература**, – става дума за **Fach-обособена сфера** – каквато е вкоренената в знаниевия клъстер **библиотечно дело-библиотекознание-библиография-библиографознание-книгознание-полиграфия-архивистика-палеография-документалистика-информатика-информационни технологии... библиотечно-информационна област**, – винаги тази сфера е конотирана от **системно знаниево цяло**, поради

което тя е не само **Fach-феномен – лик на цялото** – равнище на информационно моделиране от *първи извод*, но и **УНИВЕРСАЛНО ХУМАНИТАРНО КОГНИТИВНО СЪОРЪЖЕНИЕ – знание за цялото** – равнище на хиперинформационно моделиране от *втори извод*. И ако за информационното моделиране на периодичните издания и учебната монографична литература от *първи извод* свидетелстват главно и основно поместените в тези издания *единични* публикации, то за хиперинформационното моделиране от *втори извод* в тях говори редакционната колегия и нивото на вътрешната архитектура, фиксиращи стадий на обществения, гражданския и професионалния интелект.

Архитектурата на *серията от хипертекстове „Факлоносци“* е следната: *Апостоли на инфосферата: наблюдение на ценностите: увод в онтолог. на триединството: информация – наука – школа* / А. Куманова; [ред. С. Денчев – науч. ред., Н. Василев]; [предисл. С. Денчев]; [послел. Н. Василев, М. Младенова]. 2010 (**Ф 1**); *Свети отец Паисий Хилендарски. История славяноболгарская ...: Информ. код на бълг. книжовност и лит.* / Обща ред. и епilog С. Денчев ; науч. ред., историография, комент., именен показалец, геогр. показалец М. Куманов ; библиогр. и текстолог. ред., тезаурус, предисл., сигнифициран препис А. Куманова ; ез. ред., предисл., сигнифициран препис, послел. (дейксис) Н. Василев ; терминолог. ред. Е. Томова ... [и др.]; справ.-информ. ред. М. Максимова ... [и др.]; рец. И. Теофилов, Н. Казански. 2011 (**Ф 2**); *Нестинариана: историогр., систематиз. аном. библиогр. указател, фотомоногр.* / [историогр., предг., състав. А. Куманова]; [науч. ред. Н. Василев ... и др.]. 2012 (**Ф 3**); *Ризома на инфосферата: морфолог. на библиогр.: генезис на световната универ. библиогр.* / [А. Куманова]; [Н. Василев – обща ред. ... и др.]; [библиогр. ред. М. Максимова]. 2012 (**Ф 4**) Ново е-изд. 2017 (**Ф 20**); *Когнитология на компаративистичната терминология по библиотечна и информационна дейност* / А. Куманова; [ред. Н. Василев ... и др.]. 2012 (**Ф 5**); *Когнитология компаративистической терминологии в сфере библиотечной и информационной деятельности* / А. Куманова; [ред. Н. Василев ... и др.]. 2012 (**Ф 6**); *Cognitology of the comparativistic field of library and information terminology* / А. Kumanova; [ed. N. Vasilev ... et al.]. 2012 (**Ф 7**); *Златна христоматия на България. Кн. 1, Оратория* / А. Куманова, Н. Василев; [ред. Иван Теофилов ... и др.]. 2013 (**Ф 8**) Ново е-изд. 2018 (**Ф 22**); *Златна христоматия на България. Кн. 2, Антология* / [състав., послел., комент.] Н. Василев, А. Куманова. 2014 (**Ф 9**) Ново е-изд. – 2018 (**Ф 23**); Василев, Н. *Златна христоматия на България. Кн. 3, Историогр.* / [науч. ред. А. Куманова]. 2015 (**Ф 10**) Ново е-изд. 2016 [(**Ф 29** преброено по *Fax eruditio*)] Ново е-изд. 2018 [(**Ф 29-а** преброено по *Fax eruditio*)] (Тук и в аналог. места по-надолу поставените квадратни скобки обозначават, че съответните поредни номера на сер. **29** и **30** не са изписани в посоч. публ. от 2016 и 2018 г. – там фигурира номерът на сер. от първ. публ. **10** (2015), – но тези номера (**29** и **30**) се имат предвид при историогр. на тази сер., защото в новите изд. (2016, 2018) има направени корекции); *Академик, професор, доктор на педагогическите науки Александра Куманова – Vade tesit: системат. азб.-хронолог. автобиобиблиогр. указател* / А. Куманова; [Н. Василев – науч. ред. ... и др.]. 2014 (**Ф 11**) 2. прераб. и доп. изд. 2016 (**Ф 16**) 3. прераб. и доп. изд. 2017 (**Ф 19**) 4. прераб. и доп. изд. 2018 (**Ф 24**); *Нестинариана: историогр. Фотомоногр.* / науч. и яз. ред. Н. Василев; науч. ред. С. Денчев ... [и др.]; терминолог. и справ.-информ. ред. Н. Казански; библиогр. и справ.-информ. ред. М. Максимова; справ.-информ. ред. Д. Ралева; рец. Ж. Стоянов ... [и др.]. 2014 (**Ф 12**); *Nestinariana: historiogr., photomonogr.* / [sci. ed. S. Denchev ... и др.]; [transl. R. Mihaleva]. 2014 (**Ф 13**); Денчев, С. *Професор д.ик.н. Стоян Денчев: Primus inter pares: щрихи към когнитолог. портрет, направен в стила на интервюто* / [послел.], беседата води А. Куманова; [ред. Н. Василев]. 2015 (**Ф 14**); *Арианика: експедиция във Воттоваара – Карелия и Аркаим – Урал: центрове на праевроп. цивилизация в Русия: протоарии и праславяни* / [С. Денчев ... и др.]; [науч. ред. Н. Ярмов ... и др.]. 2016 (**Ф 15**) – Други авт.: А. Куманова, Н. Казански, Н. Василев. – Други ред.: М. Куманов, И. Теофилов; *Gloria bibliosphaerae: нишката на Ариадна* / [състав., предг., интервю Н. Василев]; [науч. ред. С. Денчев]. 2016. (**Ф 16**); *Интеграл гуманитарной библиографии в XXI веке: генезис мир. универ. библиогр.* / А. Куманова [обща ред. Н. Василев ... и др.]. 2017 (**Ф 17**); *The English–Russian–Bulgarian dictionary of library and information terminology* = *Англо-руско-болгарский словарь по*

библиотечной и информационной деятельности = *Англо-руско-български речник по библиотечна и информационна дейност* / Comp. J. V. Richardson ... [и др.]; managing ed. S. Denchev; ed.-in-chief A. Kumanova; ed. board R. Burger ... [и др.]; lang. ed. N. Vasilev ... [и др.]; techn. ed. N. Vasilev, V. Stefanova; rev. F. Mainhard ... [и др.]. – Ново е-изд. 2017 (Ф 18) – Юбил. изд., посв. на 70-год. на ЮНЕСКО и 65-год. на УниБИТ; *Нишката на Ариадна (Gloria bibliosphaerae)*. 2017 (Ф 19); *Ризома на инфосферата ...* (вж по-горе) Ново е-изд. 2017 (Ф 20) 1. изд. 2012 (Ф 4); *Умберто Еко в България: нишката на Ариадна: биобиблиогр.* / състав. А. Куманова, М. Найдова; науч. ред., предг. С. Денчев; библиогр. ред. Д. Ралева, С. Филипова. 2. изд. 2017 (Ф 21) [1. изд.]. // *Нишката на Ариадна (Gloria bibliosphaerae)* / науч. ред. С. Денчев; състав., предг., библиогр. А. Куманова, Н. Василев. 2017, с. 859-895; [3. изд.] / Стол. библи. 2017; *Златна христоматия на България ... Кн. 1, Оратория ...* (вж по-горе) Ново е-изд. 2018 (Ф 22) 1. изд. 2013; *Златна христоматия на България ... Кн. 2. Антология ...* (вж по-горе) Ново е-изд. 2014 (Ф 23) 1. изд. 2014 (Ф 9); *Модел за съставяне на персонални автобиобиблиографии* / А. Куманова, ред. Н. Василев – науч. ред. ... [и др.]; послесл. К. Александрова. [4. прераб. и доп. изд.]. 2018 (Ф 24) 1. изд. 2014. (Ф 11) 2. прераб. и доп. изд. 2016 (Ф 16) 3. прераб. и доп. изд. 2017 (Ф 19); *Generatio spontanea: synoptic table of the World universal bibliography from 3<sup>rd</sup> c. BC to 21<sup>st</sup> c.* / [comp., bibliogr., preface A. Kumanova]; [sci. ed. S. Denchev]; [gen. ed. N. Vasilev]; [expert and terminolog. ed. N. Kazanski]; [reference-inform. ed. A. Cannon, M. Sokolova]; [bibliogr. ed. K. Alexandrova, S. Filipova, M. Maximova]; [rev. A. Subetto ... et al.] 2018 (Ф 25). New ed. 2018 / St. St. Cyril and Methodius National Library. New ed. 2018 / Sofi a City Library; *Game- и play-еноменология: двукнижие. Кн. 1, SOGDIANA. Стоян Денчев: game- и play-феноменолог. на информ. среда* / А. Куманова ... [и др.]; науч. ред. С. Денчев ... [и др.]; рец. И. Петева ... [и др.]; предг. А. Куманова; дейксис Н. Василев. 2019 (Ф 26); *Game- и play-феноменология: двукнижие. Кн. 2, SOCRATICA. Александр Васильевич Мамонтов: game- и play-феноменолог. информ. пространства* / А. Куманова; общ. ред. Н. Василев; науч. ред. С. Денчев; експертн. ред. А. Соколов, М. Куманов; терминолог. ред. Н. Казански; яз. ред. В. Манчев; библиогр. ред. К. Александрова, М. Максимова, И. Камбурова; гл. ред. В. Стефанова; консулт. Д. Равинский и др.; рец. Л. Джахая, И. Линден, Фредерик Ч. Линден; предисловие А. Куманова; дейксис Н. Василев. 2020 (Ф 27); *Fax eruditio – Факел на знанието: пътеводител по информ. ресурси на Студентск. науч. о-во при УниБИТ* / А. Куманова, Н. Василев; ред. С. Денчев – науч. ред. ... [и др.]. 2020 (Ф 28); Василев, Н. *Златна христоматия на България ... Кн. 3, Историогр. ...* (вж по-горе). Ново е-изд. 2016 [(Ф 29) преброено по *Fax eruditio*] 1. изд. 2015 (Ф 10) Ново е-изд. 2018 [(Ф 30) преброено по *Fax eruditio*]; Василев, Н. *Златна христоматия на България ... Кн. 3, Историогр. ...* (вж по-горе) Ново е-изд. 2018 (Ф 30) преброено по *Fax eruditio* 1. изд. 2015 (Ф 10) Ново е-изд. 2016 [(Ф 29) преброено по *Fax eruditio*]; *Студентско научно общество. Визуализиран архив ...* / УниБИТ: 71 г. Държ. библи. инст.; 16 г. Студентско науч. о-во при УниБИТ; Състав., изработили кн. А. Куманова, Н. Василев, А. Георгиев; Под ред. на В. Велев и др. 2021 (Ф 29) – Други ред.: К. Стоев, Н. Томова, С. Спасова, П. Делева, Л. Йовинска, А. Георгиева, И. Ангелов; *Методика на научните изследвания : Ч. 2, Праксиология. Кълбото на Ариадна (Информационна роза): Метод на обучение* / А. Куманова, Н. Василев – авт., библиогр., предг., визуализация, рез.; Н. Василев – обща и науч. ред.; експертна ред. Л. Джахая ... [и др.]; библиогр. ред. К. Александрова ... [и др.]; справочно-информ. ред. В. Велев ... [и др.]; гр. С. Спасова; рец. С. Денчев, Н. Казански, С. Илиева. 2021 (Ф 30) – Други експертни ред.: Р. Гиляревски, И. Линден, Ф. Ч. Линден. Други библиогр. ред.: Д. Ралева, С. Филипова, М. Максимова, Л. Йовинска. Други справочно-информ. ред.: К. Стоев, Н. Дебрюне, В. Манчев, Н. Томова, Т. Петрова, Д. Младенова, И. Барзев. Юбил. изд., посв. на 1340 г. от първ. споменаване на държавата България – на Шестия Вселенски събор в Цариград (681); 1195 г. от рожд. на Св. равноапостол Константин-Кирил Философ (826-869) – създ. на глаголицата и първостроителят на бълг. книж. ез. и славянск. лит.; 200 г. от рожд. на Георги С. Раковски (1821-1867); 120 г. от рожд. на последния бълг. енциклопедист проф. Тодор Боров (1901-1993); *Свети отец Паисий Хилендарски. История славянобългарская ...* (вж по-горе). Ново 2. прераб. и доп. изд. 2022. Юбил. изд., посв. на 70-год. на Държ. библи. инст., днес: УниБИТ (Ф 31); *LICHT, MEHR LICHT! В памет на професор М. Куманов: юбил. сб. по случай 80-год. от рожд.* / Н.

Аврейски ... [и др.]; състав. А. Куманова ... [и др.]; предг. и диалог – дейкис: А. Куманова, Н. Василев; ил. К. Константинова; рец. В. Гюзелев ... [и др.]. 2022 (**Ф 32**); *Енциклопедика* / авт. А. Куманова: „Православието в България: Кратка ист. енциклопед.“ – *ПБ (КИЕ)* / авт. и науч. ред. М. Куманов ; библиогр. ред. и публ. / А. Куманова: *Диптих по информ. моделиране на хипертекст: Кн. I.* / Н. Василев – дейкис, гр. и библиогр. ред. на изд.; Н. Казански – дейкис и библиогр. ред. на изд.; о. Стефан Пашов – обща ред. на публ. на *ПБ (КИЕ)*; Рец.: С. Денчев, И. Линден. 2023 (**Ф 33**) – Други библиогр. ред. на *ПБ (КИЕ)*: В. Велев, Д. Костадинова, М. Максимова, Д. Ралева. Изд. е в чест на 70-год. от възстановяването на Бълг. патриаршия; Посв. на М. Куманов; *Булгарика: Акад. Никола Михов – Духът на булгарика: Диптих по информ. моделиране на хипертекст: Кн. II.* / А. Куманова (авт., предг., биобиблиогр., науч. ред.), Н. Казански (авт., предг., терминолог., науч. ред.); Дейкис, науч. ред. Н. Василев; Библиогр. ред.: Д. Ралева, М. Максимова; Рец.: С. Денчев, И. Линден. 2023 (**Ф 34**) – Изд. е в чест на 70-год. от възстановяването на Бълг. патриаршия и 145-год. от рожд. на акад. Н. Михов; Посв. на ... М. Куманов; Василев, Н. *Златна христоматия на България. Кн. 4, Хоровод* / науч. ред., дейкис: А. Куманова; рец.: С. Денчев, П. Велчев. 2024 (**Ф 35**); *Енциклопедика* / авт. А. Куманова: „Православието в България: Кратка ист. енциклопед.“ – *ПБ (КИЕ)* ... (вж по-горе) Ново изд. 2024 (**Ф 36**) – По случай 1160-год. от Покръстването на българите в 864 г. Изд. е в чест на 70-год. от възстановяването на Бълг. патриаршия и е под егидата на Патриарха и Президента; Посв. на М. Куманов. 1. изд. 2023; *Персонална автобиобиблиография* – модел на енциклопед. вторично-докум. хипертекст / Авт., библиогр., епilog А. Куманова ; Обща и науч. ред., преамбюл, дейкис Н. Василев; Библиогр. ред. И. Линден и Д. Костадинова. 2024 (**Ф 37**).

### ИЗВОДИ/ДИСКУСИЯ

В полето на компаративистичната когнитология е представяният тук троичен справочно-информационен комплекс от *библиографски – историографски – енциклопедични хипертекстове* на СНО при УниБИТ. Разкритите в настоящото изложение аксиология и праксиология на описаните хипертекстове са сърцевина на информационно-технологичен модел на образователния процес в УниБИТ. База на модела е когнитивната кардинала „Учене чрез правене“ – Learning by Doing (John Dewey – Стоян Денчев), благодарение на която се генерират справочно-енциклопедични хипертекстови ресурси в *триадното сито: перспективно – текущо – ретроспективно*. Изоморфията и конвергенцията на *когнитологичните канали на информационно моделиране* (е-библиотеки – периодично издание – учебна монографична литература) преодоляват гравитацията на преобладаващите в представите на обществения интелект *доминанти на единичностите* в информатизирания се и хуманитаризиращ се свят – личности, издания, институции. И тази онтология представлява сноп светлина на *множественостите*, в който е екзистенциалната нравствено-етична когнитивна опора на света, извайвана с участието на студентите.

### ЛИТЕРАТУРА

**Е-библиотеки на Студентското научно общество при Университета по библиотекознание и информационни технологии** (2005- ) = *E-libraries* / Състав. и публ. Александра Куманова и Николай Василев ; Науч. и библиогр. ред. А. Куманова и Н. Казански ; Ез. ред. Н. Василев ; Техн. ред. В. Велев ; Науч. конс.: М. Куманов ; Рец. И. Гарванов. – 1 (2005)- . София: УниБИТ (до 30.09.2010: СВУБИТ) [viewed 10 January 2025]. Available from: <<http://www.sno.unibit.bg>> <<http://sno.unibit.bg/e-lib.html>>.

**Трудове на Студентското научно общество при Университета по библиотекознание и информационни технологии** (2008- ) = *Proceedings of the Student Scientific Society of the State University of Library Studies and Information Technologies* (до 30.09.2010: СВУБИТ): Т. I- / Отг. ред. С. Денчев ; Ред. кол. А. Куманова – глав. ред. ... [и др.]; Състав. А. Куманова, Н. Василев ; Науч. ред. [М. Куманов,] Н. Казански ... [и др.]; Обща, ез. и гр. ред. Н. Василев; Библиогр. ред. М. Максимова, Д. Ралева; Техн. Ред. В. Велев. София: За буквите – О писменехъ. ISSN 1313-4566 (тт. 1-5: СВУБИТ) (print); ISSN 1314-2526 (от т. 6: УниБИТ) (print); Е ISSN 1314-6793 (от т. 6: УниБИТ) (online)

**Факлоноски** (2010- ) / За буквите – О писменехъ; ред. кол.: С. Денчев – отг. ред.; А. Куманова – глав. ред. и състав.; Н. Василев – зам.-глав. ред., обща, ез. и гр. ред., състав.: [М. Куманов], Н. Казански ... [и др.] – науч.

ред.; М. Максимова, Д. Ралева ... [и др.] – библиогр. ред. ; В. Велев ... [и др.] – техн. ред. – 1 (2010)- . –  
София : За буквите – О писменехъ, 2010- . Парал. загл. на сер. в отд. кн.: Torchbearers ; Факлоносцы  
ISSN C633-8747

## REFERENCES

- E-biblioteki na Studentskoto nauchno obshestvo pri Universiteta po bibliotekoznanie i informatsionni tehnologii** (2005- ) = *E-libraries* / Sastav. i publ. Alexandra Kumanova i Nikolay Vasilev; Nauch. i bibliogr. red. A. Kumanova i N. Kazanski ; Ez. red. N. Vasilev; Tehn. red. V. Velev; Nauch. kons. M. Kumanov; Rets. I Garvanov – 1 (2005)- . Sofia: UniBIT (do 30.09.2010: СВУБИТ) [viewed 10 January 2025]. Available from: <<http://www.sno.unibit.bg>> <<http://sno.unibit.bg/e-lib.html>>
- Faklonosti** (2010- ) / Za bukвите – O pismeneh; red. kol.: S. Denchev – otg. red.; A. Kumanova – glav. red. i sastav. N. Vasilev – zam.-glav. red., obshta red., sastav.: [M. Kumanov], N. Kazanski ... [i dr.] – nauch. red.: M. Maksimova, D. Raleva ... [i dr.] – bibliogr. red.: V. Velev ... [i dr.] – techn. red. 1 (2010)-. Sofia: Za bukвите – O pismeneh, 2010- . Paralel. zaгл. na ser. v отд. кн.: Torchbearers ; Faklonostsy ISSN C633-8747
- Trudove na Studentskoto nauchno obshestvo pri Universiteta po bibliotekoznanie i informatsionni tehnologii** (2008- ) = Proceedings of the Student Scientific Society of the State University of Library Studies and Information Technologies (do 30.09.2010: SVUBIT): T. I- / Otg. red. S. Denchev; Red. kol. A. Kumanova – glav. Red. ... [i dr.]; Sastav. A. Kumanova, N. Vasilev ; Nauch. red. [M. Kumanov] N. Kazanski... [i dr.]; Obshta red. i gr. red. N. Vasile; Bibliogr. red. M. Maksimova, D. Raleva; Tehn. red. V. Velev. – Sofia: Za bukвите – O pismeneh, 2008- . ISSN 1313-4566 (тт. 1-5: SVUBIT) (print); ISSN 1314-2526 (от т. 6 : UNIBIT) (print); E ISSN 1314-6793 (от т. 6: UNIBIT) (online)

## AXIOLOGY AND PRAXEOLOGY OF THE INFORMATION-TECHNOLOGICAL MODEL OF THE TRAINING PROCESS IN ULSIT, GENERATING REFERENCE- ENCYCLOPAEDIC HYPERTEXTUAL RESOURCES

### Izomorphism and convergency of the cognitologic channels (e-libraries – periodical – instruction monographic literature)

Alexandra Kumanova, Ventsislav Veleв, Nikolay Vasilev  
*University of Library Studies and Information Technologies*

**Abstract:** *Cognitologic task in the education-pedagogical activity in the cultural-information civilization of XXI c. University – a methodological center of informatization with ample international impact as a basis of the structuring of the information-technological model of the training process in the University on the ground of the cardinal **Learning by doing** (John Dewey – Stoyan Denchev). The model is triple – isomorphic and convergence to its ontological platform, providing universities, libraries, museums, galleries with hypertextual resources, as a basis of reference-encyclopedia platforms in a metasystem unity – databases, e-libraries and bibliographic indexes, created by students and doctoral students of ULSIT (which are authors of 4875 publications). Axiology and praxeology are in **perspective** (33 e-libraries nof SSS at ULSIT: 2005- ), **current** (20 vol. Proc. of SSS at ULSIT: 2008- ) and **retrospective** (37 books of series *Torchbearers* of the academic publishing house *Za bukвите – O pismeneh* : 2010-) **channels of information transfer in 50 languages**.*

**Keywords:** *perspective – current – retrospective model of ULSIT for hypertextual information modeling*

**Prof. D.Sc. Alexandra Kumanova** – *University of Library Studies and Information Technologies* – [a.kumanova@unibit.bg](mailto:a.kumanova@unibit.bg)  
**Prof. Ventsislav Veleв, PhD** – *University of Library Studies and Information Technologies* – [v.velev@unibit.bg](mailto:v.velev@unibit.bg)  
**Assist. Prof. Nikolay Vasilev, PhD** – *University of Library Studies and Information Technologies* – [n.vasilev@unibit.bg](mailto:n.vasilev@unibit.bg)